

Societat

El sistema sanitari

La meitat dels nous fàrmacs que s'aproven a Europa no arriben a Espanya

● Només hi ha disponible un 55% de 160 medicaments innovadors validats per la UE

● La indústria farmacèutica demana al Govern central un accés més ràpid per als pacients

● L'Executiu al·lega que avalua el cost-benefici i l'efectivitat d'aquestes teràpies

Desenvolupament d'una teràpia cel·lular contra una classe de leucèmia a l'hospital Clínic

FRANCISCO AVIA / HC

ANTONI LÓPEZ TOVAR
Barcelona

Gairebé la meitat dels nous medicaments aprovats per la Unió Europea no estan disponibles a Espanya. Un estudi de la Federació Europea d'Indústries i Associacions Farmacèutiques revela una gran desigualtat entre els 39 països europeus analitzats a l'hora d'incorporar les teràpies innovadores. Els pacients de l'est i el sud d'Europa esperen sis vegades més que els de l'oest i el nord per poder accedir a aquests tractaments.

Espanya se situa en un punt intermedí, però la indústria farmacèutica demana al Govern que "ajudi els pacients a tenir un ac-

Més de 1.300 infermeres ho han deixat des del 2020

■ El Col·legi d'Infermeres i Infermers de Barcelona (COIB) avisa que, des de principis del 2020, s'han donat de baixa voluntària fins a 1.327 infermeres (457 el 2020, 597 el 2021 i 273 de gener a abril del 2022). Es tracta d'unes xifres superiors a les registrades abans de la pandèmia, quan la mitjana se situava en unes quatre-centes sortides anuals. El COIB també constata un empitjorament de la salut mental de les professionals. En aquest sentit, el nombre

de consultes rebudes gairebé s'ha duplicat -un 42% més- en relació amb anys anteriors. Aquesta organització col·legial considera que el nombre de professionals en actiu a Catalunya és insuficient i proposa una sèrie d'actuacions per a un reconeixement més gran, entre d'altres una millora de la retribució d'acord amb la titulació de grau. Només en l'atenció primària es calcula que falten 4.000 infermeres, una xifra que podria arribar a 11.000 si es compara amb

altres comunitats autònomes. Les dades del COIB mostren que la ràtio d'infermeres a Catalunya es manté en 6,2 per cada mil habitants, mentre que la de la demarcació de Barcelona -que aplega un 78% del total a Catalunya- és de 6,6. La mitjana europea, en canvi, se situa al voltant del 9,5, i països com Noruega tenen 18 infermeres per cada mil habitants. El nou informe del COIB coincideix amb el dia internacional de les Infermeres, que se celebra avui.

cés millor i més ràpid" a les innovacions.

A començament d'aquest any el sistema sanitari espanyol havia incorporat 85 dels 160 nous tractaments validats per l'Agència Europea del Medicament (EMA) entre el 2017 i el 2020. Els alemanys lideren la llista, amb 147 de disponibles (92%), per sobre dels danesos (129), austríacs (127), italians (127) o suïssos (119). Al furgó de cua hi ha països com el Kazakhstan (10), Sèrbia (17) o Turquia (24).

El Ministeri de Sanitat va argumentar recentment en una resposta parlamentària que el procediment espanyol se sustenta "en una avaluació prèvia, tant en termes terapèutics com econòmics". Una "avaluació ob-

jectiva i rigorosa de l'evidència científica disponible en aspectes fonamentals, com són el benefici clínic del medicament i el seu cost-efectivitat, per així poder sustentar la decisió en el valor que aporta el medicament i el seu impacte pressupostari".

Una part significativa de les teràpies que esperen la llum verda corresponen a caríssims tractaments oncològics. El Ministeri recorda que l'OMS indica que aquestes innovacions haurien d'incrementar la supervivència un mínim de 4-6 mesos en relació amb el tractament estàndard. Però "en la majoria dels assajos clínics que condueixen a l'aprovació per les agències regulatòries, la mitjana de supervivència global és de menys de 3 mesos".

En aquesta línia, Ivan Planas, subdirector del Servei Català de

Societats científiques demanen valorar els productes més per la capacitat terapèutica que no pas pel preu

la Salut, defensa que cal valorar el criteri cost-efectivitat. "Es tracta que arribi una innovació al mercat ràpidament, però no qualsevol innovació a qualsevol preu", raona. També al·lega que el grau de participació del pacient en el finançament del tractament a Espanya és dels més baixos i que, de tota manera, hi ha un mecanisme d'ús exprés de les innovacions per a casos excepcionals.

A diferència d'Espanya, on l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris sotmet els fàrmacs a diverses etapes d'investigació per demostrar-ne la qualitat, eficàcia i seguretat, països com ara Alemanya o França els comercialitzen, al preu proposat pel fabricant, després de l'aprovació de l'EMA. Posteriorment, quan ja fa temps que s'ha fet servir, fan l'avaluació del producte.

Segons dades d'un laboratori, el 2021 un de cada dos nous medicaments prèviament aprovats per l'EMA i presentats a la Comissió Interministerial de Preus de Medicaments i Productes Sanitaris van ser rebutjats per al finançament. En aquest sentit, societats científiques i associacions de pacients van reclamar, en l'última Cimera Espanyola contra el Càncer, que es valorin les innovacions pel valor terapèutic i no únicament pel seu preu.

La indústria farmacèutica demana a la Unió Europea que redueixi les diferències geogràfiques en l'accés als nous medicaments, amb mesures com ara la creació d'un marc de preus en funció de la capacitat de pagament dels països o la introducció de nous models de pagament (basats en els resultats i esgronats) per a les teràpies més cares (gèniques i cel·lulars).●